Управління СБУ
по Сумській області

Архів
Сумської області
№ Р-7641
20
613

Фильтрационное

ДЕЛО № 21346

НАЧАТО 26 мая 1948 г.

ОКОНЧЕНО 13 июня 1955 г.

Гантаза
Александра
Порфирьевича

На 10 листах

Ф
С
А
Р-7641
20
613

ЙНЕ КЕРІВНИЦТВО МІСЦЕВОЮ ПРЕСОЮ

оверхове висвітлення питань партійного життя

атьківщина розв'язує найважливіші завдання, поставлені ісляв'єнному п'ятирічному плані і в рішеннях лютневого ВКП(б).

лицем цих нових завдань до відділів партійного життя зет ставляться підвищені вимоги. Вони зобов'язані допома- ти боєздатність партійних організацій, удосконалювати мето- цтва, викривати і критикувати хиби, добиватися всіма до- собами, щоб партійні організації області найкраще справ- подарськими і політичними завданнями. Обов'язок відділів життя — пропагувати позитивний досвід партійної роботи, надбанням усіх партійних організацій, підказувати їм і ання, розв'язання яких згуртовує і виховує комуністів.

шенні ЦК ВКП(б) від 24 грудня 1926 року «Про постанов- партжиття в газетах» вказувалось, що відділи партійного ні роз'яснювати постанови парторганів і завдання низо- нізацій в питаннях партійного будівництва, висвітлювати оди парторганів, перевіряти і висвітлювати практичне ви- тійних директив, публікувати матеріали про стан і діяль- х парторганізацій, виявляти нові форми і методи партійної к внутріпартійної, так і масової.

дання відділів партійного життя ще більше зросли. Про- йомленні з матеріалами на партійні теми, опублікованими обласній газеті «Більшовицька зброя» (липень—серпень можна зробити висновок, що відділ партійного життя е ведеться на належному рівні.

овсім незадовільно висвітлює внутріпартійну роботу, не трібною глибиною форми й методи партійного керівниц- том матеріалу, подаваного в газеті під рубрикою «Пар- , не стежить ні в. о. редактора тов. Жученко, ні обласний ї. Підтвердимо це матеріалами з сторінок «Більшовицької

газета виступила з передовою, присвяченою рішенням ЦК КП(б)У — «Всі сили на виконання постанов червне- ЦК КП(б)У». Того ж дня в газеті опубліковано і пер- про початок жнив в Охтирському і Грунському районах. сподіватися, що в передовій «Більшовицька зброя» за- ні організації області широко роз'яснити колгоспникам і

В тезах до X з'їзду РКП(б) і в доповіді на X з'їзді «Про чергові завдання партії в національному питанні» товариш Сталін дає глибокий марксистський аналіз виникнення націй і національних держав, виникнення національного гніту внаслідок імперіалістичної експансії й поневолення великими державами слабких національностей. Товариш Сталін підкреслює, що буржуазне суспільство показало себе цілковитим банкротом в розв'язанні національного питання, що тільки перемога Рад і встановлення диктатури пролетаріату є основною умовою знищення національного гніту, установлення національної рівності між народами і гарантії прав національних меншостей.

Розробляючи національне питання, товариш Сталін вказав, що в післяжовтневий період центр ваги треба перенести на практичне здійснення національної політики більшовицької партії.

У доповіді на X з'їзді РКП(б) товариш Сталін сформулював основне практичне завдання партії в національному питанні, завдання «знищити ту фактичну відсталість (господарську, політичну, культурну) деяких націй, яку вони успадкували від минулого, щоб дати змогу відсталим народам догнати центральну Росію і в державному, і в культурному, і в господарському відношеннях» (стор. 39).

У доповіді на XII з'їзді РКП(б) «Про національні моменти в партійному і державному будівництві» товариш Сталін особливо підкреслив величезне міжнародне значення національної політики партії. Він відзначив, що пригноблені народи Сходу і Заходу бачать в Радянському Союзі зразок розв'язання національного питання.

Статті і виступи товариша Сталіна 1921—1923 рр. показують, яку величезну увагу приділяє він розвиткові української державності, української культури, соціалістичної змістом і національної формою, зміцненню партійної організації України, послідовній боротьбі проти націоналізму, що намагався підірвати багатовіковий братерський союз українського і російського народів.

В своєму виступі на спеціальній нараді ЦК РКП(б) з відповідальними працівниками національних республік і областей (червень 1923 р.) товариш Сталін відзначив, що результати проведення ленінської національної політики, зокрема на Україні, були тоді ще явно недостатні. Висуваючи завдання перетворити Україну в зразкову республіку, товариш Сталін говорив: «А перетворити її в зразкову, зважаючи на її величезне значення для народів Заходу, — обов'язково слід» (стор. 330).

Керівні вказівки товариша Сталіна мали колосальну вагу для зміцнення союзу і великої дружби українського і російського народів. На Україні, як і у всій країні, перемогла політика соціалістичної індустріалізації і колективізації сільського господарства, перемогла політика будівництва української радянської культури.

Тільки на основі здійснення національної політики більшовицької партії і міг виникнути той непорушний союз народів СРСР, проти якого були безсилими як внутрішні, так і зовнішні вороги країни перемігшого соціалізму.

В статтях і виступах з національного питання товариш Сталін закликав партію рішуче боротися на два фронти проти ухилів у на-

У своїх виступах і статтях товариш Сталін показав неперевершені зразки непримиренної боротьби проти націоналізму. На XII з'їзді партії він викрив грузинських націонал-ухильників (Мдівані та ін.), яких підтримували Троцький, Бухарін, Радек, Раковський, Скрипник. Він викрив вилазки Бухаріна і Раковського, які роздули значення національного питання і недобачили за ним питання соціальне — питання про владу пролетаріату. Товариш Сталін дав гостру відсіч цим викритим пізніше ворогам партії і народу, які намагались виключити пункт із резолюції, де говорилось про шкідливість місцевого націоналізму і необхідність боротьби проти нього.

На IV нараді ЦК РКП(б) товариш Сталін викрив групу татарських буржуазних націоналістів — Султана Галієва та ін. і групу узбецьких націонал-ухильників — Файзула Ходжаєва і ін. Товариш Сталін в заключному слові піддав гострій критиці виступ Скрипника, який по-своєму трактував принципіальну частину резолюції, «намагаючись перед лицем основного завдання — боротьби з великоруським шовінізмом, який являє головну небезпеку, затінити другу небезпеку— небезпеку місцевого націоналізму. Але таке тлумачення глибоко помилкове» (стор. 335).

В своєму виступі на IV нараді ЦК РКП(б) товариш Сталін з усією силою підкреслив, що націоналізм був основною ідейною перешкодою на шляху вирощування марксистських кадрів, марксистського авангарду в національних республіках і областях. «Наші організації в республіках можуть стати марксистськими лише в тому випадку, якщо вони зуміють устояти проти того націоналістичного подуву, який пре в нашу партію на окраїнах, пре тому, що відроджується буржуазія, росте неп, росте націоналізм, є пережитки великоруського шовінізму, які також штовхають вперед націоналізм місцевий, існує вплив іноземних держав, що підтримують всіляко націоналізм» (стор. 309).

Товариш Сталін вказав на завдання посилити боротьбу одночасно як проти правих, так і проти «лівих» елементів у парторганізаціях на окраїнах, бо «коли праві загрожують тим, що вони своєю податливістю до націоналізму можуть утруднити ріст наших комуністичних кадрів на окраїнах, то «ліві» загрожують партії тим, що вони в захопленні своїм спрощеним і скороспішним «комунізмом» можуть відірвати нашу партію від селянства і широких верств місцевого населення» (стор. 311).

Вказівки товариша Сталіна про необхідність принципіальної боротьби проти ухилів в національному питанні стали могутньою зброєю в розгромі націонал-ухильників усіх мастей. Керуючись сталінськими вказівками, більшовики України завдали нищівного удару українським буржуазним націоналістам.

Боротьба КП(б)У проти націоналізму була принципіальною боротьбою за зміцнення Української радянської держави — складової і невід'ємної частини СРСР, за непорушну дружбу українського народу з великим російським народом і всіма народами Радянського Союзу, за торжество ідей партії Леніна—Сталіна.

Узагальнюючи досвід і значення боротьби партії проти націонал-ухильників, товариш Сталін учить: «Не розбивши націонал-ухильників

семінари вчителів, працює міський семінар пропагандистів читання лекцій — екскурсій по окремих періодах життя і Леніна і Сталіна.

На допомогу вивчаючим біографії Леніна і Сталіна в нізуються виставки літератури. Для товаришів, які самостійн біографії Леніна і Сталіна, організовано консультації в усній формі.

Усі матеріали музею є хвилюючим свідченням велико би Леніна і Сталіна, нерозривної товариської єдності в диктатуру пролетаріату, за побудову соціалізму в нашій дружба двох геніїв склалась і загартувалась в революцій в громадянській війні, в трудах по зміцненню диктатури і будівництву соціалістичного суспільства. Про велику дру і Сталіна розповідає музей, виховуючи в радянських люд безмежної любові до великих вождів більшовицької пар ського народу.

Музей В. І. Леніна, де зібрана дорогоцінна ленінська є одним з найважливіших центрів марксистсько-ленінськог радянських людей в дусі відданості більшовицькій партії їчній Батьківщині, в дусі комунізму.

Запалюють і закликають жити і працювати по-ленін бутні сталінські слова: «Пам'ятайте, любіть, вивчайте Іл вчителя, нашого вождя. Боріться і перемагайте ворогів зовнішніх — за Іллічем».

Л. КУХ
директор Київського філіалу музею В.

2

8 г. Октябрь 12

Александру Федоровичу Ганазу
в Германию было мобилизовано в сентябре 1942 г.
Контором не возвращено

Ісус Христос со Христом воскресе

Христосовавшись

Христосовавшись

Христосовавшись

1

3

Заполняется оперативным сотрудником проверочно-фильтрационной комиссии — со слов проверяемого.

АНКЕТА

на гражданина СССР, возвратившегося в СССР через Польскую. **границу**

1. Фамилия, имя, отчество Если фамилия, имя, отчество изменены, то когда, почему и какую фамилию носил до изменения	Ганова Александра Пардофировна
2. Год, месяц и число рождения	1925 10 октября
3. Место рождения (республика, край, обл., район, село по новому адм. делению)	с. Глушец Беломольского р-на Сумской обл.
4. Последнее местожительство и адрес: а) до начала войны или призыва в армию б) до убытия за границу	х. Новый мир Беломольского р-на
5. Национальность, родной язык, каким иностранным языком владеет, в какой степени	Украинка свободно немецкий.
6. Партийность. В какой организации состоял до оккупации (плена)	б/п.
7. Где находятся парт., комсомольские документы (когда, куда, кому сдал, порвал, отобраны оккупантами, где. кем)	нет
8. Образование, когда, где учился, что окончил	4 кл. н/школы.
9. Профессия, специальность	нет
10. Судимость при Сов. власти (кем, когда, за что и мера наказания)	не судима

11. Сведения о трудовой деятельности до оккупации или призыва в Красную Армию, начиная с 1939 г.:

Даты		Название учреждения, предприятия	Должность, выполняемая работа	Адрес учреждения, предприятия (республ., край., обл., район, село)
Поступления	Увольнения			
1939	1941.	к-з „Нов. Мир."	Колхозница	х. Новый мир Беломольского р-на Сумской обл.

12. Отношение к воинской службе (род войска, последнее звание, кадровый или призван во время войны, когда и каким военкоматом)	нет
13. Участие в боевых операциях (где, когда, в составе каких частей, был ли ранен, контужен). Награды за боевые операции	нет

14. Прохождение службы в Красной Армии с 1939 г.:

Даты		Название (номер) части (в состав какого соединения и фронта входила часть)	Должность, звание	Местонахождение части
Зачисления	Отчисления			
		не служила		

15. Где, когда и при каких обстоятельствах попал в плен или окружение	не был
16. При каких обстоятельствах попал на оккупированную советскую территорию	1942 октябре мца мобилизована
17. Сколько раз, когда, где задерживался, допрашивался военными, полицейскими органами, гестапо на оккупированной советской территории, по каким вопросам. Если судился, каким судом, за что, срок наказания, где отбывал, кем и когда освобожден; каким другим репрессиям подвергался (сам и семья) со стороны оккупантов	3 раза вызывалась в полицию по мобилизации.

18. Сведения о роде занятий и месте жительства на оккупированной советской территории:

Даты		Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя	Должность, выполняемая работа	Адрес местожительства
Поступления	Увольнения			
1941	1942.	в с/хоз. общине	рядовой	д. Нов. мир.

19. Когда и при каких обстоятельствах попал на территорию, воюющих с СССР стран или в оккупированную Германией страну (выяснить подробно, попал ли за границу в качестве военнопленного, мобилизованного или выехал добровольно)	
20. Вызывался ли за границей на допросы, кем, когда, в связи с чем. Если судился, где, когда, каким судом, за что, срок наказания, где содержался, при каких обстоятельствах и когда освобожден	2 раза вызывало гестапо по поводу работы.

21. Сведения о роде занятий и месте жительства за границей:

Даты		Название учреждения, предприятия, фамилия предпринимателя	Адрес учреждения, предприятия (страна, окр., уезд, город, село)	Какую работу выполнял и где жил (точный адрес) и по каким документам
Поступления	Увольнения			
1942	1945	работала на фабрике Гайгуман.	Германия г. Радбеуль II	Чернорабочая.

22. Служил ли в армиях, воюющих с СССР стран или других воинских антисоветских формированиях (указать в каких частях, когда, должность, звание)	не служила
23. Кого из советских граждан знает как изменников Родине, предателей и пособников (указать фам., имя, отч., установочные данные и в чем выражалась их изменническая деятельность и где они сейчас находятся)	не знает
24. Когда и при каких обстоятельствах вернулся в СССР или прибыл на границу СССР (одиночным порядком или в группе (с кем), явился добровольно или задержан, кем, когда)	1945 г. Советская армия.

25. Сведения о семье и близких родственниках (отец, мать, жена, дети, братья, сестры) по последним известным ему сведениям (с указанием года, даты)

Фамилия, имя и отчество	Возраст	Степень родства	Постоянное место жительства и род занятий до войны	Где проживают (адрес) и чем занимаются (по последним данным), если выбыли с постоянного места жительства (куда), погибли, умерли, откуда ему стало это известно

26. Кто может подтвердить изложенное в анкете: а) за время пребывания в армии; б) за время пребывания на советской оккупированной территории; в) за время пребывания за границей, (указать фамилию, имя, отчество лиц, где они живут и чем занимаются)	Рыбалко Андрей Казимир х. „Нов. мир." Рыбалко Екатерина Александровна х. Н. мир.
27. Что хочет опрашиваемый сообщить о себе дополнительно	не чего.
28. Куда опрашиваемый хочет ехать (точный адрес) и что делать	домой х. Н. мир.
29. Перечислить все имеющиеся у опрашиваемого документы, кем, когда они выданы и их №№	

Примечание. Если некоторые вопросы анкетным путем не будут выяснены, о них проверяемый должен быть допрошен отдельно.

Место для фотокарточки

Дактилоотписк указательного пальца правой руки

Подпись опрошенного Рыбалко

Анкета заполнена «12» октября 1948 г. в

г. Бешенковичи проверочно-фильтрационном пункте МВД СССР

о/уп. ББ ст. лт (адрес пров.-фильтрац. пункта)

(должность, звание и фамилия (разборчиво) допросившего)

(подпись)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

« » _____ месяца 194 г. из материалов проверочно-фильтрационного дела видно, что

(фамилия, инициалы)

РЕШЕНИЕ:

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ФИЛЬТР. КОМИССИИ (должность, звание и фамилия (разборчиво) (подпись)

ЧЛЕНЫ КОМИССИ: (должность, звание и фамилия) (подпись)

(должность, звание и фамилия) (подпись)

5

РЕГИСТРАЦИОННЫЙ ЛИСТ

на прошедшего регистрацию в лагере № 279 ~~или СПП №~~ (ненужное зачеркнуть),
дислоцирующемся ~~в населенном пункте~~
гор. Ельс (Германия)

1. Фамилия, имя, отчество Ганаза Александра Парфировна
2. Год и место рождения 1925 г. с. Новый-Мир, р-н Билопильский, обл. Сумская.
3. Национальность Украинка, гражданка СССР.
4. Образование 4 кл., несудимая.
5. Специальность Колхозница
6. Последнее постоянное местожительство и работа на территории СССР (для военнослужащих указывается наименование воинской части) Сумская обл., Билопильский р-н, с. Новый-Мир, работала в колхозе.
7. Состоял ли в ВКП(б) или ВЛКСМ Т/н.
8. Почему оказался на территории другого государства Мобилизована 14.X.1942 г.
9. Подвергался ли арестам, задержаниям, допросам, штрафам со стороны немецких властей (когда, где и за что) Немцами не задерживалась и не арестовывалась.
10. Содержался ли в спецлагерях противника и что там делал (указать наименование лагеря и адрес) Содержалась в рабочем лагере в г. Радбеум, работала при лагерной кухне, работницей.
11. Проходил ли службу в немецкой армии, полиции, отрядах, воинских частях, госпиталях, строительных и иных батальонах, создававшихся противником; служил ли в немецких учреждениях, предприятиях, организациях (каких, в качестве кого) Службу в нем. армии, полиции, воинских частях и иных батальонах не проходила. В нем. учреждениях не служила.

12. Какие отобраны документы при регистрации Документов не имеет.

13. Где проживают близкие родственники, кто именно (указать точный адрес) Мать, Таназа Харитина Матвеевна, проживает в Сумской обл., Белопольский р-н, с. Новый-Мир.

14. Куда следует на постоянное жительство Сумская обл., Белопольский р-н, с. Новый-Мир.

Правильность данных мною сведений подтверждаю: Таназа
(подпись)

Регистрационный лист заполнил М Яблонская

Регистрационный лист проверил —

Председатель Регистрационной комиссии НКВД СССР _____
(подпись)

Удостоверение о направлении на постоянное местожительство

получил Таназа
(подпись регистрируемого)

Прибыла в лагерь: 24. III. 1945 г.

Убыл из лагеря « 9 » IX 1945 года

6. IX. 1945 г.

ГРСУ
ГАЛУШЕЦЬКА
СІЛЬСЬКА РАДА
депутатів трудящих
Білопільського району
Сумської області

26 июля
№ 1-147

Секретарь

6

Справка - характеристика.

Выдана на гр. Гамаза Александра Григорьевича 1925 года рождения жителю хутора „Новый мир" Гецинского Сельсовета Белопольского района Сумской области в том, что он по социальному положению из крестьян-середняков.

Во время немецкой оккупации проживал в хуторе „Новый мир" Гецинского Сельсовета и работал в колхозе на разных работах и в 1942 году был насильно угнан в Германию. Возвратился домой 14/VII 1945 году и в настоящее время работает в колхозе на разных работах.

С родственников он имеет: мать 1886 года рождения и брата 1923 года рождения. Имущество имеет: хату, сенцы, огород 0,50 га. Жив и здоров.

Гр. сов: [illegible]

Секретарь [illegible]

ГАЛУШЕЦЬКА СІЛЬСЬКА РАДА ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ Білопільського району Сумської області

Архивное № 21346

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00700 и признано для дальнейшего хранения в архиве в фонде секретного дело производства, со снятием с оперативно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел

Согласен:

Нач. отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл.

13. VI 1955 г.

7

С П Р А В К А

Гр-н Санаго Александр Тарасович

по учетам Белопольского РО МГБ не проходит.

НАЧАЛЬНИК БЕЛОПОЛЬСКОГО РО МГБ

майор - /ГРАПЕНОК/

Cap
170
Caadu
184.5
Топозеро
Оз.
3 го Решающего
Топозеро
19
Оз Кузи-Ламбы
10
11
65
12

8

С П Р А В К А.

Гр-ин Гомоза Александра Тарасовича

по учету Геленджикского РО НКВД не проходит.

/ НАЧАЛЬНИК ГЕЛЕНДЖИКСКОГО РО НКВД
К А П И Т А Н / КУЗЬМИН /.

6214

1. Фамилия Ганаза

2. Имя Александра

3. Отчество Тарфиловна

4. Год рождения 1924 5. Место рождения Сумск. обл, Белопольск. р-н д. Новый Мир.

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию Сумск. обл, Белопольск. р-н д. Новый Мир.

7. Профессия (специальность) учащаяся

8. Партийность б/п

9. Национальность украинка.

10. Гражданство

11. За границей был с 14.10 1943 г. по 8.5 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал Герм. р-н Дрезден г. Рабемльб на кухне иностранных работ. официантка.

Точный адрес фильтрационного пункта

Село

Город

Область

Республика

Фильтрацию прошел

1

по 19 г.

Дактил оттиск указательного пальца

Порфирия

21346

9

Правильность записанных на меня сведений _____

подтверждаю _____

подпись Дрошин

фамилия составившего карточку

а) решение фильтрационной комиссии _____

б) Выбыл 12.6 1945 г. В/ч оп. д. войск.

1го укр. фронта. (последующее

указать точный адрес куда выбыл

на жительство село, город, район, область, республика или направлен

отправкой на Родину.

в какой лагерь, тюрьма

в) Личное дело направлено _____ 194__ г. при № _____

полное название органа НКВД-НКГБ

г) Разные отметки _____

1. Фамилия Ганаза

2. Имя Александра

3. Отчество Парфильновна

4. Год рождения 1925 5. Место рождения Сумская обл., Белопольский р-н, с. Новый Мир

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию Дом. рожд.

7. Профессия (специальность) колхоз

8. Партийн. б/п 9. Нац Укр 10. Гражд СССР

11. За границей был с 14.10 1942 г. до 8.5 1945 г.

12. В каких странах проживал и что делал: Герм. г. Радевуль при лагерной кухне

(фамилия, составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта

Село

Город Ельс

Область

Республ. Германия.

Фильтрацию прошел

с ..... 194....г.

по ..... 194....г

Арх ф ед 21346

Дактилоотписк указательного пальца правой руки.

М 101

а) Решение фильтрационной комиссии .....

.....

.....

.....

б) Выбыл „.....” ..... 194....г. .....
направлен

(Указать точный адрес куда)

.....

(выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен в какой лагерь, тюрьму)

.....

в) Личное дело направлено „.....” ..... 194....г. при № 16795

.....

(точное название НКВД - НКГБ)

.....

г) Разные отметки .....

.....

.....

.....

арх 21346. 11

1. Фам. Гоназа

2. Имя Александра

3. Отч. Нарджиевна

4. Год рожд. 1925 5. Место рожд. гнушину Белопольского р-на

6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию

Там-же

7. Проф. (спец.) неб

8. Парт. б/п. 9. Нац. Укр. 10. Гражд сер.

11. За границей был с 1942 по 1945

12. В каких странах проживал и что делал:

Германия

б/уп. Збоч

(фамилия, составившего карточку)

Точный адрес фильтрационного пункта

Село Белополье

Город

Область Сумская

Республ.

фильтрацию прошел

с 19 г.

по 19 г.

оп. 20 д. 613

Дактилоотписк указательного пальца правой руки

а) Решение фильтрац. комиссии: Проверку считать законченной. Дело передать в 1 спец. отд. УМВД

б) выбыл
направлен . . . . . 19 г.
(указать точный адрес куда выбыл на жительство: село, город, район, область, республика или направлен в какой лагерь, тюрьму)

в) Личное дело направлено 20.11. 1948 г. при № . . . . . в 1 с/о.
(точное название органа НКВД—НКГБ)

г) Разные отметки

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 11 (одинадцять) аркушів

"15" 09 2020 р.

Посада пров. арх. в'єд

Підпис

Фабрика картонажно-
полиграфических изделий
Арт. 1С 1526